

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Навчальний рік 2024-2025

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА»

(назва освітнього компоненту)

Вибірковий освітній компонент

Форма здобуття освіти очна
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 224 «Технології медичної діагностики та лікування»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Лабораторна діагностика»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

Курс 2-й

Силабус освітнього компоненту розглянуто
на засіданні кафедри громадського здоров'я
та управління охороною здоров'я

Протокол від
“28” серпня 2023 року № 14

Завідувач кафедри

(підпис)

проф. В.А. Огнєв
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем громадського здоров'я та гігієни

Протокол від
“29” серпня 2023 року № 1

Голова

(підпис)

проф. В.А. Огнєв
(прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Огнєв Віктор Андрійович –завідувач кафедри, д. мед. н., професор,
2. Григоров Микола Миколайович – асистент кафедри.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Огнєв Віктор Андрійович , д. мед. н., професор, завідувач кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я;
Професійні інтереси	Громадське здоров'я, Основи громадського здоров'я, Доказова медицина з основами сучасної епідеміології, Біостатистика, Організація медико-соціального наукового дослідження, Комунікація в сфері охорони здоров'я
Контактний телефон	+38-099-95-47-120, 057-707-73-20
Корпоративна пошта викладача	va.ohniev@knm.edu.ua
Консультації	понеділок 15.30-17.00
Локація (очні)	Ауд. кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Сокол Костянтин Михайлович , к. мед. н., професор кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я;
Професійні інтереси	Громадське здоров'я, Доказова медицина з основами сучасної епідеміології, Біостатистика
Контактний телефон	+38-050-423-10-82, 057-707-73-20
Корпоративна пошта викладача	km.sokol@knm.edu.ua
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Середа 15.30-17.00
Локація (очні)	Ауд. кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Усенко Світлана Георгіївна , к. мед. н., доц., доцент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я;
Професійні інтереси	Громадське здоров'я, Міжнародні організації в системі охорони здоров'я, Доказова медицина з основами сучасної епідеміології, Біостатистика, Соціально-значимі неінфекційні хвороби
Контактний телефон	+38-050-343- 24-36, 057-707-73-88
Корпоративна пошта викладача	sh.usenko@knm.edu.ua
Консультації	вівторок 15.30-17.00
Локація (очні)	Ауд. кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Прізвище, ім'я по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Чухно Інна Анатоліївна , доцент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, к.держ.упр., доцент
Професійні інтереси	Біостатистика, громадське здоров'я, якість освіти, соціально-економічний розвиток територій, інновації в управлінні та економіці, управління та фінансування в сфері охорони здоров'я

Контактний телефон	707-72-02; 0939424466
Корпоративна пошта викладача	ia.chukhno@knmu.edu.ua
Консультації	Середа, 16.00-17.00
Локація	Кафедра громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, ННІ ЯО

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Помогайбо Катерина Георгіївна , доцент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, к.мед.н., доцент
Професійні інтереси	Біостатистика, громадське здоров'я, доказова медицина
Контактний телефон	+38-097-680-92-40, 057-707-73-20
Корпоративна пошта викладача	kh.pomohaibo@knmu.edu.ua
Консультації	Середа, 16.00-17.00
Локація	Кафедра громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Трегуб Павло Олегович , доцент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, доктор філософії, доцент
Професійні інтереси	Біостатистика, громадське здоров'я, доказова медицина
Контактний телефон	+38-096-664-70-90, 057-707-73-20
Корпоративна пошта викладача	po.trehub@knmu.edu.ua
Консультації	Середа, 16.00-17.00
Локація	Кафедра громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Нестеренко Валентина Геннадіївна , доцент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, к.мед.н., доцент
Професійні інтереси	Громадське здоров'я, public health, менеджмент охорони здоров'я, проектний менеджмент
Контактний телефон	+38-095-30-71-170, 057-707-73-20
Корпоративна пошта викладача	vh.nesterenko@knmu.edu.ua
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Четвер 15.30-17.00
Локація (очні)	Ауд. кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Григоров Микола Миколайович , асистент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я
Професійні інтереси	Громадське здоров'я, Основи громадського здоров'я, Доказова медицина з основами сучасної епідеміології, Біостатистика.

Контактний телефон	+38-067-57-57-401, 057-707-73-88
Корпоративна пошта викладача	mm.hryhorov@knmu.edu.ua
Консультації	понеділок 15.30-17.00
Локація (очні)	Ауд. кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Соціальна медицина» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Лабораторна діагностика» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 “Охорона здоров’я”, спеціальності 224 “Технології медичної діагностики та лікування”.

Опис освітнього компоненту (анотація)

Освітній компонент «Соціальна медицина» включає в себе інформацію щодо змісту і значення науки соціальна медицина, стану здоров’я та відтворення населення, медичної статистики та використання її методів та інструментів в соціальній медицині, організації надання медичної допомоги населенню в нашій країні.

Предметом вивчення освітнього компоненту є: предмет та метод медичної статистики, організації надання медичної допомоги населенню в Україні, стан здоров’я населення та показники, що його характеризують.

Міждисциплінарні зв’язки: «Соціальна медицина» інтегрується з освітніми компонентами: «Методологія наукової роботи», «Доказова медицина та стандарти лабораторних досліджень», «Система управління якістю лабораторних досліджень», «Інформаційні технології в медицині», «Хвороби цивілізації», «Педагогіка і мистецтво викладання».

Преквізити: вивчення освітнього компоненту «Соціальна медицина» ґрунтується на володінні необхідних знань що мають бути вирішені у процесі вивчення освітнього компоненту: засвоєння знань: щодо видів науково-дослідних робіт та вимог ВАК України до наукових публікацій; стосовно законів і категорій логіки науки та логічними формами наукового мислення; про методологічні рівні, принципи і методи наукового пошуку.

Постреквізити Отримати знання, навички та придбати компетенції оцінювати вироблення умінь у використанні методологічних рівнів та принципів у ході здійснення наукового пошуку; щодо застосування методологічних принципів і методів наукового дослідження; оформлення рукопису наукового дослідження та його презентації на захисті. Вдосконалити організацію та поліпшення діяльності фахівців.

Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE:

<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5952>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Метою вивчення освітнього компоненту є : оволодіння здобувачами вищої освіти достатнім обсягом знань щодо організації медичного забезпечення населення в умовах функціонування сучасної системи охорони здоров’я в державі в цілому та за окремими напрямками, її нормативно-правового регулювання та тенденцій й перспектив реформування системи охорони здоров’я, а також опанування навичок використання цих знань в здійсненні професійної діяльності в громадському здоров’ї.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компоненту є:

- засвоєння теоретичних основ біостатистики та сучасних принципів доказової медицини;
- ознайомлення з методиками визначення та аналізу основних біостатистичних показників та критеріїв, а також засвоєння принципів аналізу та оцінки результатів за окремими критеріями та у взаємозв’язку з чинниками, що на них впливають;
- засвоєння теоретичних основ, сучасних принципів, закономірностей і правових засад громадського здоров’я та системи його охорони;
- вивчення основних показників здоров’я населення та набуття знань і навичок щодо оцінки стану здоров’я населення і факторів, які на нього впливають, демографічних процесів;

- вивчення основних засад організації надання медичної допомоги населенню, здійснення експертизи при тимчасовій та стійкій непрацездатності;
- ознайомлення з принципами оцінки організації та якості надання різних видів медичної допомоги населенню в умовах реформування галузі охорони здоров'я;
- засвоєння принципів розробки заходів задля покращання здоров'я населення та окремих його контингентів.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент.

1.3.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування здобувачами вищої освіти компетентностей:

інтегральна:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності в галузі лабораторної медицини та в освітньому процесі, що передбачає застосування теоретичних засад і методів лабораторної діагностики з метою комплексної оцінки морфологічного та функціонального стану органів і систем пацієнтів; встановлювати лабораторний діагноз, проводити санітарно-гігієнічну експертизу.

загальні:

ЗК06. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми

ЗК08. Здатність працювати автономно та в команді

спеціальна (фахова, предметна):

СК01. Навички оцінювання організації та якості надання різних видів медичної допомоги та санітарно-епідеміологічного благополуччя населення.

1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступного програмного результату навчання:

ПРН 3. Володіти та застосовувати знання та уміння із загальної та професійної підготовки при вирішенні спеціалізованих завдань.

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних соціальних навичок (Soft skills):

- **Соціальні навички**
- **Лідерські якості**
- **Способи мислення.**

Навчання за ОП дозволяє здобути соціальні навички як через фахові освітні компоненти, які містять в собі соціальні елементи для роботи за напрямом громадське здоров'я, блоку нормативних освітніх компонентів (які сприяють розвиненню та вдосконаленню способів мислення, професійних, світоглядних, громадських якостей, морально-етичних цінностей), так і через проходження виробничої (управлінської) практики, під час якої здобувачі освіти навчаються демонструвати толерантність, емпатію, вміння налагоджувати співробітництво з пацієнтом/клієнтом, колегами, проявляти лідерські якості, працювати в критичних умовах та логічно і системно мислити.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компоненту	
			денна форма навчання
Кількість кредитів 4,0	Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я» (шифр і назва)	Вибірковий	
Загальна кількість годин –120	Спеціальність: 224 «Технології медичної діагностики та лікування» (шифр і назва)	Рік підготовки (курсу):	
		2-й	-й
		Семестр	
		3-й	-й
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 46 самостійної роботи студента -74	Освітній ступінь: другий (магістерський) ОПП: «Лабораторна діагностика»	Лекції	
		8 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		38 год.	год.
		Лабораторні	
		0 год.	год.
		Самостійна робота	
		74 год.	год.
		Індивідуальні завдання: год.	
Вид підсумковою контролю: залік			

2.1 Опис освітнього компоненту

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Соціальна медицина як наука та предмет викладання. Основи медичної статистики	2	вступна
2	Комплексна оцінка здоров'я населення	2	тематична
3	Методика вивчення та оцінка основних демографічних показників	2	проблемна
4	Медико-соціальні проблеми захворюваності населення. Види та методи вивчення захворюваності населення	2	тематична
	Всього лекційних годин	8	

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Соціальна медицина як наука та предмет	2	Бесіда, розповідь-пояснення	Усне опитування, тестовий контроль

	викладання			
2	Основи медичної статистики	2	Ділова гра	Письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання
3	Методичні основи організації та проведення статистичного дослідження в системі охорони здоров'я	2	Ділова гра	Письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання
4	Відносні величини, методика їх обчислення	2	Бесіда, розповідь-пояснення	Усне опитування, тестовий контроль
5	Варіаційні ряди. Середні величини, методика їх обчислення	2	Ділова гра	Письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання
6	Характеристика різноманітності ознаки. Методика оцінки ступеню неоднорідності ознаки, яка вивчається	2	Бесіда, розповідь-пояснення	Усне опитування, тестовий контроль
7	Параметричні та непараметричні методи оцінки достовірності статистичних даних та аналізу гіпотез	2	Ділова гра	Письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання
8	Аналіз взаємозв'язку між досліджуваними параметрами статистичних сукупностей (кореляційно-регресійний аналіз)	2	Ділова гра	Письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання
9	Метод стандартизації, його застосування в статистичному дослідженні.	2	Бесіда, розповідь-пояснення	Усне опитування, тестовий контроль
10	Комплексна оцінка здоров'я населення	2	Ділова гра	Письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні

				завдання
11	Фактори ризику та їх виявлення. Методика обчислення та аналізу показників ризику	2	Бесіда, розповідь-пояснення	Усне опитування, тестовий контроль
12	Методика вивчення та оцінка основних демографічних показників (статика населення)	2	Ділова гра	Письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання
13	Методика вивчення та оцінка основних демографічних показників природного руху населення (динаміка населення)	2	Бесіда, розповідь-пояснення	Усне опитування, тестовий контроль
14	Методика вивчення та оцінка показників малюкової та материнської смертності	2	Ділова гра	Письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання
15	Методика вивчення та оцінка показників захворюваності населення (методи вивчення захворюваності)	2	Бесіда, розповідь-пояснення	Усне опитування, тестовий контроль
16	Методика вивчення та оцінка показників захворюваності (види захворюваності)	2	Ділова гра	Письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання
17	Медико-соціальні аспекти інвалідності. Методика розрахунку та аналіз показників інвалідності.	2	Ділова гра	Письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання
18	Промоція здоров'я. Види, форми та методи	2	Бесіда, розповідь-пояснення	Усне опитування, тестовий контроль
19	Підсумковий контроль	2	Бесіда, розповідь-пояснення	Усне опитування, тестовий контроль

	Всього годин	38		
--	--------------	----	--	--

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Історія виникнення і розвитку соціальної медицини та організації охорони здоров'я в Україні. Видатні діячі соціальної медицини, організації охорони здоров'я та медичної статистики.	6	Робота з літературою	Тестовий контроль
2	Методичні основи організації та проведення статистичного дослідження в системі охорони здоров'я.	6	Презентація	Письмове опитування
3	Методика вивчення та оцінка основних демографічних показників (статика, динаміка населення).	4	Робота з літературою	Тестовий контроль
4	Організація та зміст роботи закладів системи охорони здоров'я материнства та дитинства.	6	Презентація	Письмове опитування
5	Оцінка стану здоров'я та благополуччя населення. Аналіз та оцінка захворюваності населення Харківської області.	4	Робота з літературою	Тестовий контроль
6	Соціально-медичні аспекти серцево-судинних	6	Презентація	Письмове опитування

	захворювань.			
7	Соціально-медичні аспекти пульмонологічних захворювань.	6	Робота з літературою	Тестовий контроль
8	Соціально-медичні аспекти онкологічних захворювань	6	Презентація	Письмове опитування
9	Соціально-медичні аспекти травматизму.	4	Робота з літературою	Тестовий контроль
10	Методика вивчення та оцінка показників захворюваності найважливішими соціально значущими захворюваннями.	6	Презентація	Письмове опитування
11	Методика вивчення факторів, що визначають здоров'я населення (спосіб життя, стан навколишнього середовища, біологічні, медичні фактори).	4	Робота з літературою	Тестовий контроль
12	Методологічні основи дослідження тягара хвороб. Значення результатів для системи громадського здоров'я.	6	Презентація	Письмове опитування
13	Методологія аналізу причин соціальної нерівності щодо здоров'я та його охорони.	6	Робота з літературою	Тестовий контроль
14	Комунікація та соціальна мобілізація в інтересах здоров'я. Пресрелізи та зв'язок із засобами масової інформації.	2	Презентація	Письмове опитування

15	Промоція здоров'я. Види, форми та методи.	2	Робота з літературою	Тестовий контроль
	Всього годин	74		

3. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

3.1 Оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу» (наказ ректора ХНМУ № 181 від 21.08.2021 р.).

Поточна навчальна діяльність (ПНД) здобувачів вищої освіти контролюється викладачем академічної групи, після засвоєння ними кожної теми освітнього компонента і виставляються оцінки з використанням 4-бальної (національної) системи. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання до поточних оцінок також належить оцінка за виконане індивідуальне завдання. За підсумками семестру середню оцінку (з точністю до сотих) за ПНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ. Підсумковий бал за ПНД у семестрі визначається як середнє арифметичне національних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми. До суми балів за ПНД включається також оцінка за виконане ІНДЗ. Перерахунок середньої оцінки за ПНД у багатобальну шкалу, для освітніх компонентів, що завершуються заліком (табл. 3.1).

Таблиця 3.1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для освітніх компонентів, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5,00	200	4,47-4,49	179	3,94-3,96	158	3,42-3,44	137
4,97-4,99	199	4,45-4,46	178	3,92-3,93	157	3,40-3,41	136
4,95-4,96	198	4,42-4,44	177	3,89-3,91	156	3,37-3,39	135
4,92-4,94	197	4,40-4,41	176	3,87-3,88	155	3,35-3,36	134
4,90-4,91	196	4,37-4,39	175	3,84-3,86	154	3,32-3,34	133
4,87-4,89	195	4,35-4,36	174	3,82-3,83	153	3,30-3,31	132
4,85-4,86	194	4,32-4,34	173	3,79-3,81	152	3,27-3,29	131
4,82-4,84	193	4,30-4,31	172	3,77-3,78	151	3,25-3,26	130
4,80-4,81	192	4,27-4,29	171	3,74-3,76	150	3,22-3,24	129
4,77-4,79	191	4,24-4,26	170	3,72-3,73	149	3,20-3,21	128
4,75-4,76	190	4,22-4,23	169	3,70-3,71	148	3,17-3,19	127
4,72-4,74	189	4,19-4,21	168	3,67-3,69	147	3,15-3,16	126
4,70-4,71	188	4,17-4,18	167	3,65-3,66	146	3,12-3,14	125
4,67-4,69	187	4,14-4,16	166	3,62-3,64	145	3,10-3,11	124
4,65-4,66	186	4,12-4,13	165	3,60-3,61	144	3,07-3,09	123
4,62-4,64	185	4,09-4,11	164	3,57-3,59	143	3,05-3,06	122
4,60-4,61	184	4,07-4,08	163	3,55-3,56	142	3,02-3,04	121
4,57-4,59	183	4,04-4,06	162	3,52-3,54	141	3,00-3,01	120
4,54-4,56	182	4,02-4,03	161	3,50-3,51	140	Менше 3	Недостатньо
4,52-4,53	181	3,99-4,01	160	3,47-3,49	139		
4,50-4,51	180	3,97-3,98	159	3,45-3,46	138		

Формою підсумкового контролю міри опанування змісту освітнього компонента є залік, який проводиться викладачем академічної групи відповідно розкладу (на останньому занятті). Залік – це процес, протягом якого перевіряються отримані за час навчання: рівень теоретичних знань; розвиток творчого мислення; навички самостійної роботи; компетенції (вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань). Для коректного проведення

оцінювання підготовленості здобувачів вищої освіти за відповідним освітнім компонентом використовуються певні критерії (табл. 3.2).

Таблиця 3.2 – Критерії оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти з освітніх компонентів, що завершуються заліком

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
«Дуже добре»	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
«Добре»	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
«Задовільно»	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
«Достатньо»	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
«Незадовільно» з можливістю повторного складання заліку	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
«Незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів

Під час оцінювання знань здобувача вищої освіти, що входять для підсумкового заняття (ПЗ), виставляється оцінка за національною шкалою, яка рахується як оцінка за ЗНД (табл. 3.3).

Оцінка з освітнього компонента виставляється лише здобувачам вищої освіти, яким зараховані усі підсумкові заняття та залік. Здобувачам вищої освіти, які не виконали вимоги навчальної програми виставляється оцінка Fx, якщо вони були допущені до складання заліку, але не склали його. Оцінка F виставляється здобувачам вищої освіти, які не допущені до складання заліку.

Таблиця 3.3 – Відповідність оцінок за 200-бальною шкалою, 4-бальною (національною) шкалою та шкалою ECTS

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за 4-бальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре

130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

3.2. Перелік питань до диференційованого заліку:

1. Історія становлення і розвитку соціальної медицини та організації охорони здоров'я як науки та предмету викладання, визначення, розділи, мета, завдання.
2. Основні методи соціальної медицини та організації охорони здоров'я та їх застосування для вивчення здоров'я населення в діяльності органів і закладів охорони здоров'я.
3. Фактори ризику, визначення, класифікація. Методика їх вивчення. Основні рекомендації щодо збереження та зміцнення здоров'я населення.
4. Класифікація факторів ризику по Робінсу, їх роль у збереженні та поліпшенні здоров'я населення. Основні заходи, спрямовані на збереження здоров'я населення.
5. Основні екологічні, біологічні, медичні фактори ризику та фактори способу життя.
6. Медико-соціальна демографія: визначення, застосування демографічних даних у системі охорони здоров'я. Основні напрямки демографії, дати їм визначення.
7. Методика вивчення природного руху населення, джерела інформації, показники.
8. Предмет та зміст демографії, значення демографічних даних для практики охорони здоров'я.
9. Основні та додаткові показники природного руху населення. Їх рівні в Україні. Основні облікові медичні документи для реєстрації природного руху населення.
10. Перепис населення, як джерело інформації про чисельність населення. Історія проведення перепису населення. Вимоги та особливості організації перепису населення.
11. Статика населення, її основні характеристики. Перепис населення, характеристика, завдання, вимоги до перепису населення та особливості її проведення. Значення статистики населення для системи охорони здоров'я.
12. Види захворюваності, їх характеристика. Методи вивчення захворюваності. Джерела інформації для вивчення окремих видів захворюваності. Рівень і динаміка захворюваності в Україні.
13. Промоція здоров'я. Профілактика захворювань. Види профілактики.
14. Системи охорони здоров'я в світі. Їх характеристика та історія.
15. Основи законодавства України про охорону здоров'я (1992). Основні принципи охорони здоров'я України.
16. Типи закладів охорони здоров'я, підвідомчих МОЗ України. Заклади охорони здоров'я, які надають лікувально-профілактичну допомогу.
17. Основні принципи охорони здоров'я в Україні. Правові основи.
18. Види медичної допомоги та установи, які її надають.
19. Міська поліклініка, організація роботи, структура, завдання та основні розділи роботи.
20. Стаціонарзамінні форми надання медичної допомоги населенню. Денний стаціонар, структура та організація роботи.
21. Денні стаціонари, їх структура і завдання. Перерахуйте, хто підлягає лікуванню в умовах денного стаціонару.
22. Стаціонар багатопрофільної лікарні, структура, завдання, організація роботи.
23. Визначення поняття «первинна медична допомога» (ПМП). Основні принципи ПМП на засадах сімейної медицини. Центри первинної медико-санітарної допомоги.
24. Основні принципи сімейної медицини,
25. Особливості медичного забезпечення сільського населення; умови і фактори, що впливають на надання медичної допомоги в сільській місцевості. Етапність надання медичної допомоги, їх установи.
26. Роль центрів первинної медико-санітарної допомоги в медичному забезпеченні населення.
27. Амбулаторія сімейної медицини, її структура, організація роботи.

28. Центральна районна лікарня, її управління, завдання, структура. Етапи організації медичної допомоги сільському населенню.
29. Консультативна поліклініка обласної лікарні, структура і завдання.
30. Обласна лікарня. Структура, обсяг і особливості надання поліклінічної та стаціонарної допомоги населенню області.
31. Охорона материнства та дитинства як галузь охорони здоров'я, її роль в охороні здоров'я жінок і дітей. Розділи охорони материнства і дитинства.
32. Охорона материнства та дитинства. Значення соціально-економічних, соціально-психологічних, медико-соціальних заходів, спрямованих на поліпшення здоров'я жінок і дітей.
33. Нормативно-правова база охорони материнства і дитинства.
34. Організація медичної допомоги дітям. Особливості забезпечення спеціалізованої допомоги в умовах переходу до сімейної медицини.
35. Етапи надання медичної допомоги жінкам і дітям.
36. Екстрена медична допомога та медицина катастроф, завдання, особливості надання.
37. Медико-соціальне значення захворюваності на найважливіші соціально значущі захворювання.
38. Хвороби системи кровообігу (ХСК), їх медико-соціальне значення. Система лікувально-профілактичних установ та заходи щодо забезпечення медичної допомоги з хворобами системи кровообігу.
39. Медико-соціальне значення злоякісних новоутворень. Система медичної допомоги з онкологічними захворюваннями.
40. Медико-соціальне значення травматизму. Забезпечення медичної допомоги при травмах.
41. Медико-соціальне значення ВІЛ-інфекції/ СНІДу.
42. Медико-соціальне значення туберкульозу.
43. Медико-соціальні проблеми цукрового діабету.
44. Медико-соціальне значення інвалідності.
45. Значення комунікації в інтересах здоров'я.
46. Моделі комунікації «лікар-пацієнт».
47. Що означає нерівність щодо здоров'я?

3.3. Контрольні питання

1. Історія становлення і розвитку соціальної медицини та організації охорони здоров'я як науки та предмету викладання, визначення, розділи, мета, завдання.
2. Основні методи соціальної медицини та організації охорони здоров'я та їх застосування для вивчення здоров'я населення в діяльності органів і закладів охорони здоров'я.
3. Фактори ризику, визначення, класифікація. Методика їх вивчення. Основні рекомендації щодо збереження та зміцнення здоров'я населення.
4. Класифікація факторів ризику по Робінсу, їх роль у збереженні та поліпшенні здоров'я населення. Основні заходи, спрямовані на збереження здоров'я населення.
5. Основні екологічні, біологічні, медичні фактори ризику та фактори способу життя.
6. Медико-соціальна демографія: визначення, застосування демографічних даних у системі охорони здоров'я. Основні напрямки демографії, дати їм визначення.
7. Методика вивчення природного руху населення, джерела інформації, показники.
8. Предмет та зміст демографії, значення демографічних даних для практики охорони здоров'я.
9. Основні та додаткові показники природного руху населення. Їх рівні в Україні. Основні облікові медичні документи для реєстрації природного руху населення.
10. Перепис населення, як джерело інформації про чисельність населення. Історія проведення перепису населення. Вимоги та особливості організації перепису населення.
11. Статика населення, її основні характеристики. Перепис населення, характеристика, завдання, вимоги до перепису населення та особливості її проведення. Значення статистики населення

для системи охорони здоров'я.

12. Види захворюваності, їх характеристика. Методи вивчення захворюваності. Джерела інформації для вивчення окремих видів захворюваності. Рівень і динаміка захворюваності в Україні.

13. Промоція здоров'я. Профілактика захворювань. Види профілактики.

14. Системи охорони здоров'я в світі. Їх характеристика та історія.

15. Основи законодавства України про охорону здоров'я (1992). Основні принципи охорони здоров'я України.

16. Типи закладів охорони здоров'я, спрямованих на поліпшення здоров'я жінок і дітей. підвідомчих МОЗ України. Заклади охорони здоров'я, які надають лікувально-профілактичну допомогу.

17. Основні принципи охорони здоров'я в Україні. Правові основи.

18. Види медичної допомоги та установи, які її надають.

19. Міська поліклініка, організація роботи, структура, завдання та основні розділи роботи.

20. Стаціонарозамінні форми надання медичної допомоги населенню. Денний стаціонар, структура та організація роботи.

21. Денні стаціонари, їх структура і завдання. Перерахуйте, хто підлягає лікуванню в умовах денного стаціонару.

22. Стаціонар багатoproфільної лікарні, структура, завдання, організація роботи.

23. Визначення поняття «первинна медична допомога» (ПМП). Основні принципи ПМП на засадах сімейної медицини. Центри первинної медико-санітарної допомоги.

24. Основні принципи сімейної медицини,

25. Особливості медичного забезпечення сільського населення; умови і фактори, що впливають на надання медичної допомоги в сільській місцевості. Етапність надання медичної допомоги, їх установи.

26. Роль центрів первинної медико-санітарної допомоги в медичному забезпеченні населення.

27. Амбулаторія сімейної медицини, її структура, організація роботи.

28. Центральна районна лікарня, її управління, завдання, структура. Етапи організації медичної допомоги сільському населенню.

29. Консультативна поліклініка обласної лікарні, структура і завдання.

30. Обласна лікарня. Структура, обсяг і особливості надання поліклінічної та стаціонарної допомоги населенню області.

31. Охорона материнства та дитинства як галузь охорони здоров'я, її роль в охороні здоров'я жінок і дітей. Розділи охорони материнства і дитинства.

32. Охорона материнства та дитинства. Значення соціально-економічних, соціально-психологічних, медико-соціальних заходів

33. Нормативно-правова база охорони материнства і дитинства.

34. Організація медичної допомоги дітям. Особливості забезпечення спеціалізованої допомоги в умовах переходу до сімейної медицини.

35. Екстрена медична допомога та медицина катастроф, завдання, особливості надання.

36. Медико-соціальне значення захворюваності на найважливіші соціально значущі захворювання.

37. Хвороби системи кровообігу (ХСК), їх медико-соціальне значення. Система лікувально-профілактичних установ та заходи щодо забезпечення медичної допомоги з хворобами системи кровообігу.

38. Медико-соціальне значення злоякісних новоутворень. Система медичної допомоги з онкологічними захворюваннями.

39. Медико-соціальне значення травматизму. Забезпечення медичної допомоги при травмах.

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні:

3.6. Правила оскарження оцінки

Відповідно до «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю»,

ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Політика освітнього компоненту полягає у дотриманні Етичного Кодексу, укладеного університетською спільнотою, в якому визначено основні моральні принципи (Кодекс корпоративної етики ХНМУ представлений на сайті <http://knmu.edu.ua>)

Відповідно до діючої «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу» здобувачі вищої освіти мають отримати оцінку за кожною темою освітнього компоненту. Якщо здобувач пропустив навчальне заняття він має його відпрацювати відповідно до «Положення про порядок відпрацювання здобувачами вищої освіти Харківського національного медичного університету навчальних занять». Відпрацювання проводяться щоденно черговому викладачу кафедри.

У разі, якщо здобувач не здав вчасно індивідуальне завдання з поважної причини, необхідно повідомити викладача про таку ситуацію та встановити новий строк здачі. Якщо здобувач не встигає з виконанням індивідуального завдання він може попросити у викладача відкладення терміну з обґрунтуванням причини невчасного виконання (викладач вирішує в кожній конкретній ситуації чи є сенс продовження строку виконання і на який термін).

У разі невиконання завдань під час навчальних занять, чи невиконання частини такого заняття викладач виставляє незадовільну оцінку, яку здобувач має перескласти викладачеві у вільний час викладача і здобувача, який слід попередньо призначити.

Під час лекційного заняття здобувачам вищої освіти рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші.

Під час практичних занять очікується достатній рівень підготовленості здобувачів до них та активна участь в роботі і виконанні поставлених викладачем завдань. Зокрема, очікується активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час занять важливі:

- повага до колег, ввічливість та вихованість,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливості та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента /-ки),
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами, підготовленість до заняття.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів вищої освіти очікується зацікавленість участю у різноманітних науково-комунікативних заходах з предметного профілю.

Успішне проходження курсу вимагає дотримання академічної доброчесності, знання та вміння використовувати при підготовці до занять та виконанні завдань Положення про порядок перевірки у Харківському національному університеті текстових документів – дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, матеріалів наукових форумів, навчальної літератури, навчально-методичних видань та засобів навчання на наявність текстових запозичень.

4. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Успішне опанування освітнього компонента вимагає дотримання засад академічної доброчесності. Відповідно до ст.42 Закону України «Про освіту» та Закону України «Про вищу освіту», враховуючи рекомендації НАЗЯВО (від 29.10.2019 р. протокол № 11) в ХНМУ запроваджено систему розвитку академічної доброчесності, основні положення якої розміщено на сайті ЗВО: Кодекс академічної доброчесності ХНМУ (наказ ректора ХНМУ від 27.08.2019 р.№ 305)(https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/kodex_ad.pdf); Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному

медичному університеті (наказ ректора ХНМУ від 02.07.2020 р. № 165) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf); Положення про Комісію з доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ (наказ ректора ХНМУ від 02.07.2020 р. № 165) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_komis_ad.pdf); Положення про порядок перевірки у Харківському національному медичному університеті текстових документів – дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, матеріалів наукових форумів, навчальної літератури, навчально-методичних видань та засобів навчання на наявність текстових запозичень (наказ ректора ХНМУ від 27.08.2020 р. № 195); Положення про підготовку та захист магістерських робіт студентів, які здобувають ступінь вищої освіти «магістр» у ХНМУ (наказ ректора ХНМУ від 27.08.2019 р. № 371) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_magistr.pdf). Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом. ХНМУ підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів вищої освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.

Базова

1. Соціальна медицина, громадське здоров'я. навч. посіб. : у 4 т. / за заг. ред. В.А. Огнева. Харків : ХНМУ, 2023. Т. 1. Біологічна статистика. 316 с.
2. Соціальна медицина, громадське здоров'я. навч. посіб. : у 4 т. / за заг. ред. В.А. Огнева. Харків : ХНМУ, 2023. Т. 2. Громадське здоров'я. 324 с.
3. Громадське здоров'я : підручник для студентів вищих мед. навч. закладів / В.Ф. Москаленко, О.П. Гульчій, Т.С. Грузева [та ін.]. – Вид. 3. – Вінниця : Нова Книга, 2013. – С. 308–531.
4. Збірник тестових завдань до державного випробування з гігієни, соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я / В.Ф. Москаленко та ін. / за ред. В.Ф. Москаленка, В.Г. Бардова, О.П. Яворовського. – Вінниця : Нова Книга, 2012. – 200 с.
5. Тестові задачі по соціальній медицині, організації охорони здоров'я та біостатистиці : уч. посіб. для студентів мед. ф-тів / За ред. В.А. Огнева. – Харків: Майдан, 2005. – С. 13-20.
6. Біостатистика: підручник/ [Грузева Т.С., Лехан В.М., Огнев В.А. та ін.]; за заг. ред. Грузевої Т.С.- Вінниця: Нова Книга, 2020.- 384 с.

6. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

- Всесвітня організація охорони здоров'я www.who.int
- Європейська база даних «Здоров'я для всіх» <https://gateway.euro.who.int/ru/datasets/european-health-for-all-database>
- Кохрейнівський центр доказової медицини www.cebm.net
- Кохрейнівська бібліотека www.cochrane.org
- Національна медична бібліотека США – MEDLINE www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
- Центр контролю та профілактики захворювань www.cdc.gov
- Центр громадського здоров'я МОЗ України www.phc.org.ua
- Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх»: <http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>
- Журнал British Medical Journal www.bmj.com
- Журнал Evidence-Based Medicine www.evidence-basedmedicine.com

7. ІНШЕ

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями та дискримінацією у ХНМУ (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf)

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення здобувачами вищої освіти ХНМУ

окремих освітніх компонентів понад обсяг навчального плану (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_pogl-vyv_dysc.pdf)

Положення про визнання результатів неформальної освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_neform_osv-1.pdf)

Документи щодо поширення інклюзивної освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/proekt_polog_inkl_navch.pdf)

